Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer: Z/24/655293

Onderwerp
P&C-cyclus 2025

Voorstel
De gemeenteraad besluit:

1. In te stemmen met de inrichting en planning van de P&C-cyclus 2025

Inleiding
In onze financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet) zijn kaders opgenomen voor de inrichting en planning van onze planning & control cyclus (P&C-cyclus). De voorbereiding, uitwerking en behandeling van de verschillende onderdelen uit de P&C-cyclus vindt plaats op basis van een door de raad vastgestelde planning ('spoorboekje').

In het spoorboekje is per P&C-product de datum van aanbieding door het college respectievelijk vaststelling door de raad vastgelegd. Naast het inzicht in de termijnen gaan wij in dit voorstel in op een aantal algemene ontwikkelingen met betrekking tot de inrichting van onze P&C-cyclus. Tot slot gaan wij per P&C-product in op een aantal specifieke aandachtspunten die in de aanpak worden betrokken.

Spoorboekje P&C-cyclus 2025
In onderstaand overzicht hebben wij aangegeven welke producten onderdeel uitmaken van de P&C-cyclus 2025, waarbij per product de datums zijn aangegeven voor:
- het peilmoment
- collegebesluitvorming
- aanbieding aan de raad
- raadsbesluitvorming.

Burgemeester, mr. J.Th.C.M. Verheijen	Gemeentesecretaris, J.A.M. Heesen

P&C-product	Peilmoment	Vaststelling College	Aanbieding aan de Raad	Besluitvorming raad
Kaderbrief 2025	Begin april 2025	22 april 2025	24 april 2025	5 juni 2025
1ste rapportage 2025	Begin april 2025	22 april 2025	24 april 2025	5 juni 2025
Jaarstukken 2024	Eind 2024	20 mei 2025	22 mei 2025	2/3 juli 2025
2de rapportage 2025	Begin september 2025	23 september 2025	25 september 2025	12/13 november 2025
Begroting 2026	Begin september 2025	23 september 2025	25 september 2025	12/13 november 2025
Belastingmaatregelen 2026	Begin september 2025	23 september 2025	25 september 2025	12/13 november 2025
3de rapportage 2025	Begin november 2025	18 november 2025	20 november 2025	18 december 2025
1ste wijziging belasting-maatregelen 2026	Begin november 2025	18 november 2025	20 november 2025	18 december 2025

Beoogd effect

Aan de hand van het spoorboekje 2025, inclusief de algemene en specifieke aandachtspunten, geven wij op hoofdlijnen inzicht in de inrichting, aanpak en planning van onze P&C-producten. Dit spoorboekje fungeert daarmee als agenda voor de ambtelijke voorbereiding en de bestuurlijke behandeling van respectievelijk besluitvorming over de P&C-producten.

Argumenten

1.1 *Bij de uitwerking van de inrichting en planning van de P&C-cyclus hanteren we een aantal algemene aandachtspunten*

Voor de inrichting en uitwerking van de verschillende producten uit de P&C-cyclus is een aantal aandachtspunten van belang. Deze aandachtspunten zijn afgeleid van de bepalingen uit de financiële verordening. Daarnaast onderkennen we een aantal ontwikkellijnen in de inrichting van onze P&C-producten.

<u>Algemene aandachtspunten (financiële verordening)</u>

De bepalingen uit de financiële verordening (artikel 3) passen wij toe in de voorbereiding en uitwerking van de verschillende P&C-producten . Het gaat dan onder andere over:

- Toepassing van de wettelijke termijnen en de gewenste voorbereidingstijd voor de raad;
- Gecombineerde behandeling van P&C-producten;
- Rapportering over door de raad aangewezen grote projecten conform de Regeling grote projecten;
- Bepalingen over de inrichting van de verschillende P&C-producten;
- Toepassing van grensbedragen voor het verwerken van en rapporteren over financiële bijstellingen;

- Toepassing van peilmomenten voor het verwerken van financiële bijstellingen.

Ontwikkellijnen

In de doorontwikkeling van onze P&C-cyclus hanteren we een aantal ontwikkellijnen. Wij hebben eerder gerapporteerd over de aanleiding van deze ontwikkellijnen, te weten:

- De openstaande aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek 'Toegankelijkheid begroting en rapportages (2020)';
- Verzoeken uit de raad naar aanleiding van de behandeling van P&C-producten;
- De eigen ambitie om de toegevoegde waarde van de P&C-cyclus verder te verbeteren.

In de P&C-cyclus 2024 hebben we eerste stappen gezet in de ontwikkeling van de stuurbaarheid, meetbaarheid en toegankelijkheid/ leesbaarheid van onze P&C-producten. In de cyclus 2025 gaan we hier verdere stappen in zetten. Indien tijdig beschikbaar zullen we de aanbevelingen uit het in het Onderzoeksprogramma rekenkamer Sittard-Geleen 2024 aangekondigde 'doorwerkonderzoek toegankelijkheid begroting' hierin meenemen. Zie hiervoor onderstaand overzicht:

Een digitale en toegankelijke P&C-cyclus	Een stuurbare P&C-cyclus	Een meetbare P&C-cyclus
Ingezette ontwikkeling 2024: • Inrichting en implementatie van een digitale webapplicatie (LIAS). • Digitale voorbereiding en publicatie van de tussentijdse rapportages 2024 en de begroting 2025	**Ingezette ontwikkeling 2024:** • Ordening begroting op hoofdlijnen (BOH) o.b.v. de veerkrachten • Onderverdeling programma's in subprogramma's. (samenhang op inhoud, verdieping financiële informatie en relatie inhoud - middelen). • Direct relaties tussen de BOH en (sub)programma's	**Ingezette ontwikkeling 2024:** • Monitoring is onderdeel van de inrichting van een subprogramma • Toepassing op de subprogramma's variërend van eigen indicatoren, beleidsindicatoren BBV tot beschrijving kwalitatieve doelen.
Vervolgstappen 2025 e.v.: • Verdere ontwikkeling toegankelijkheid door compactere teksten, gebruik visualisaties en automatische koppelingen ('doorklikken'); • Digitaal behandelen P&C-producten	**Vervolgstappen 2025 e.v.** Verder vormgeven aan opgave-gericht werken, inclusief bijbehorende sturing en informatievoorziening. • Verdere verdieping op de Toekomstvisie 2030 en het coalitieakkoord/ uitvoerings-afspraken. • Verder uitwerken van maatschappelijke opgaven en de bijbehorende doelen.	**Vervolgstappen 2025 e.v.** Gekoppeld aan de ontwikkeling richting een opgavegerichte begroting de meetbaarheid verder vormgeven door: • Maatschappelijke opgaven uit te werken in meetbare doelen en resultaten • Het onderdeel monitoring per subprogramma verder uit te werken kwantitatieve indicatoren en/ of kwalitatieve doelen/ resultaten • Het verder koppelen van inhoudelijke resultaten en hiervoor benodigde middelen. Het verbeteren van de meetbaarheid volgt op de uitwerking van het opgavegericht werken, inclusief bijbehorende sturing en informatievoorziening en zal daarmee een langere doorlooptijd hebben.

De verdere uitwerking van deze ontwikkellijnen komt terug in een afzonderlijke themasessie met college en directieteam. Gevolgd door afstemming hierover in de commissie Begroting en Verantwoording (commissie B&V).

1.2 *Het spoorboekje is uitgewerkt in lijn met artikel 3 'P&C-cyclus' uit de financiële verordening.*
In artikel 3 van genoemde verordening zijn bepalingen opgenomen over de gewenste voorbereidingstijd voor de raad en de gecombineerde behandeling van P&C-producten. Aan de hand van deze bepalingen en de raadskalender 2025 is het spoorboekje uitgewerkt. Per cyclus/ combinatie van P&C-producten geven wij inzicht in de termijnen voor collegebesluitvorming, aanbieding van de stukken aan de raad, het proces van de schriftelijke, technische vragen en ronde- en raadsbehandeling. Voor het college en de raad zijn er in 2024 4 P&C-momenten.

Raadscyclus juni 2025

Kaderbrief 2025 **1ste rapportage 2025**	
- 22 april 2025 - 24 april 2025 - 13 mei 2025 - 16 mei 2025 - 22 mei 2025 - 5 juni 2025	- Besluit aanbieding college - Aanbieding aan de raad - Termijn indiening technische vragen - Aanbieding beantwoording technische vragen - Ronde - Raadsvergadering

Raadscyclus juli 2025

Jaarstukken 2024	
- 20 mei 2025 - 22 mei 2025 - 10 juni 2025 - 13 juni 2025 - 19 juni 2025 - 2/3 juli 2025	- Besluit aanbieding college - Aanbieding aan de raad - Termijn indiening technische vragen - Aanbieding beantwoording technische vragen - Ronde - Raadsvergadering

Raadscyclus november 2025

- **2de rapportage 2025** - **Begroting 2026** - **Belastingmaatregelen 2026**	
- 23 september 2025 - 25 september 2025 - 21 oktober 2025 - 24 oktober 2025 - 30 oktober 2025 - 12/13 november 2025	- Besluit aanbieding college - Aanbieding aan de raad - Termijn indiening technische vragen - Aanbieding beantwoording technische vragen - Ronde - Raadsvergadering

Voorafgaand aan de rondebehandeling nemen we de raad tussentijds mee in de voorbereiding van de begroting. Na het zomerreces informeren we de raad over de tussenstand in de begrotingsvoorbereiding. Gevolgd door een interactieve sessie ('marktsessie Hanenhof') na het aanbieden van de begroting. In afstemming met de griffie worden deze twee sessie nog in de raadskalender opgenomen.

Raadscyclus december 2025

- 3de rapportage 2025 - 1ste begrotingswijziging belastingmaatregelen 2026	
- 18 november 2025	- Besluit aanbieding college
- 20 november 2025	- Aanbieding aan de raad
- 27 november 2025	- Termijn indiening technische vragen
- 2 december 2025	- Aanbieding beantwoording technische vragen
- 4 december 2025	- Ronde
- 18 december 2025	- Raadsvergadering

1.3 *In de uitwerking van inrichting en planning gelden voor de P&C-producten een aantal specifieke aandachtspunten.*

Onderstaand gaan we per P&C-product, voor zover van toepassing, in op een aantal specifieke aandachtspunten. Op onderdelen ligt er een relatie met de ontwikkellijnen zoals beschreven bij argument 1.2.

Jaarstukken 2024

- In de raadsbehandeling over de 1ste rapportage 2025/ kaderbrief 2025 informeren wij de raad over de indicatie van het jaarrekeningresultaat 2024..
- De lasten voor Jeugd worden afgerekend met de gemeente Maastricht. Voor de deadline van deze afrekening zijn specifieke afspraken gemaakt met deze gemeente.
- De toelichting van de bevindingen uit de accountantscontrole vindt plaats in de commissie B&V van 12 juni 2025.
- In lijn met de adviezen in de kadernota rechtmatigheid 2024 (commissie B&V) zijn via de besluitvorming over de 3de rapportage 2024 afspraken gemaakt over de tijdige melding en verantwoording van begrotingsafwijkingen, ontstaan na de 3de rapportage 2024, in de jaarrekening 2024.

Kaderbrief 2025

- De kaderbrief betreft een actualisatie van de inhoudelijke en financiële kaders uit de kadernota 2023-2026.

Kaderbrief 2025

- Deze actualisatie heeft met name betrekking op externe en/of autonome ontwikkelingen.
- De ambities uit het coalitieakkoord en de uitvoeringsafspraken liggen vast in de uitvoeringsagenda 2024-2026 (begroting 2024), waarbij de vertaling van enkele speerpunten terugkomt in de voorbereiding van de begroting 2026 en voor enkele speerpunten ook de begroting 2027.
- Afhankelijk van de ontwikkeling van het rijksbeleid met betrekking tot gemeentefinanciën wordt in de kaderbrief de koers bepaald voor het continueren van structureel evenwicht in 2026 en volgende jaren.
- Hoe meer we met de vaststelling van de kaderbrief richting begroting koersen, hoe groter de kans dat de contouren van het rijksbeleid bekend zijn (meicirculaire 2025).

Tussentijdse rapportages 2025

- De tussentijdse rapportages zijn gebaseerd op het uitzonderingsprincipe. Afwijkingen ten opzichte van de begroting en/ of nieuwe ontwikkelingen worden gerapporteerd.
- De inrichting van de rapportages volgt de begrotingsstructuur (begroting 2025). Dit betekent dat we de rapportage over inhoud, ontwikkelingen en financiële bijstellingen koppelen aan het niveau van subprogramma's.
- De rapportagefrequentie is gebaseerd op 3 tussentijdse rapportages, waarbij zowel inhoudelijk als financieel wordt gerapporteerd.
- De voortgangsrapportage grote dossiers maakt onderdeel uit van de 1ste en 2de rapportage. De volgende dossiers maken onderdeel uit van deze rapportage:
  - Ombuiging: vermarkten ESCS-locatie
  - Voortgang aangenomen raadsmoties
  - Regeling grote projecten
    - Glanerbrook
    - Huisvestingsdossiers
    - Het Groene Net Noord
    - Unilocatie Grevenbicht - Obbicht
  - Voortgang investeringsprogramma 2021-2024 / uitvoeringsagenda 2024-2026
  - Beveiliging ICT
  - Voortgang ontwikkelpaden

  Wij stellen voor het dossier 'voortgang uitvoering ibor' niet meer in de voortgangsrapportage op te nemen. In de plaats hiervan wordt bij het onderdeel voortgang aangenomen raadsmoties gerapporteerd over de motie 'onderzoek verhogen beheerniveau' (raadsbesluit 12 november 2024).

Tussentijdse rapportages 2025

- We werken aan de leesbaarheid van de financiële tabellen op de (sub)programmabladen, waarbij we een relatie leggen met de taakvelden. Dit is een doorlopend proces.

Begroting 2026

- Voor het zomerreces actualiseren wij het begrotingsbeeld en de programmabladen op basis van autonome ontwikkelingen, bestaand beleid en de besluitvorming over de kaderbrief 2025. Na het zomerreces vullen wij de begroting aan met de verplichte paragrafen, overige verplichte onderdelen (BBV) en bereiden wij de begroting op hoofdlijnen voor.

- De begroting 2026 wordt financieel gebaseerd op de meicirculaire 2025 en overige op het peilmoment (1 september) beschikbare autonome ontwikkelingen die zich ten opzichte van de begroting 2025 meerjarenbegroting 2026-2028 hebben voorgedaan. Dit betekent dat wij de septembercirculaire 2025 en de definitieve vaststelling van de BUIG 2025 in de 3de rapportage 2025 verwerken.

- Net als in voorgaande jaren stellen wij voor de raad voorafgaand aan de rondebehandeling mee te nemen in de begrotingsvoorbereiding. Om hier invulling aan te geven stellen wij voor een informatieve sessie (na zomerreces) en een interactieve 'informatiemarkt' (na aanbieding begrotingsstukken) te organiseren. In afstemming met de griffie worden hier datums voor in de raadsplanning opgenomen.

- In de voorbereiding van de begroting leggen we een relatie met het vervolg op de ontwikkellijnen van de P&C-cyclus, zoals bij argument 1.1 nader toegelicht.

- De infographic 'begroting in een oogopslag' (BIEO) nemen wij na besluitvorming door de raad over de begroting 2026 op in de stadskrant.

Belastingmaatregelen 2026/ 1ste wijziging belastingmaatregelen 2026

- De vaststelling van de belastingmaatregelen 2026 koppelen we aan de begrotingsbehandeling. Temeer omdat bij de begrotingsbehandeling de opbrengsten worden geraamd, rekening houdend met de tariefontwikkeling.

- In de laatste raadsvergadering van 2025 kan een eerste wijziging op de belastingmaatregelen wordt ingepland, zodat de tarieven voor 2026 gebaseerd kunnen worden op de meest actuele informatie.

- Conform besluitvorming over de begroting 2025 is het speerpunt lokale lasten structureel verwerkt. Dit betekent dat eerder besloten beleidsmatige verhogingen voor de OZB (niet)

woningen niet wordt doorgevoerd en de halvering van de hondenbelasting gehandhaafd blijft.

1.4 *Aan de uitwerking van het spoorboekje ligt een aantal uitgangspunten ten grondslag gericht op het tijdig in positie brengen van de raad.*

- De uitwerking van de P&C-cyclus is afgestemd op de bepalingen uit de financiële verordening, de geplande behandeldatums uit de raadskalender 2025 en op de wettelijke termijnen voor het indienen van de jaarrekening en begroting bij de provinciaal toezichthouder. Overeenkomstig genoemde verordening hanteren we bij de 3de rapportage een kortere voorbereidingstijd van 2 weken, zodat we alle noodzakelijke bijstellingen (begrotingsrechtmatigheid) voor het einde van het jaar aan de raad kunnen voorleggen.
- De raadsbehandeling van de P&C-producten voorziet in de mogelijkheid om schriftelijke, technische vragen in te dienen, één rondebehandeling en een raadsdebat.
- Het proces van het schriftelijk indienen van technische vragen door raadsfracties is zo ingepland dat de antwoorden telkens, mits tijdig ingediend, beschikbaar zijn voor de rondebehandeling.
- Om een balans te vinden tussen voldoende voorbereidingstijd voor het stellen van technische vragen en beschikbaarheid van de antwoorden vóór de ronde, wordt in het spoorboekje per cyclus de tweede ronde-avond ingepland.
- In de rondebehandeling ligt de focus op nemen van een voorschot op de politieke behandeling in de raadsvergadering, inclusief het aankondigen van eventuele moties en amendementen.
- Het college is voltallig aanwezig bij de rondebehandeling van 1ste en 2de rapportage 2025, zodat politieke vragen over de diverse portefeuilles zoveel mogelijk in de ronde beantwoord kunnen worden. Omdat in de 3de rapportage 2025 financiële bijstellingen centraal staan gericht op het borgen van de begrotingsrechtmatigheid, vindt deze ronde plaats in aanwezigheid van de portefeuillehouder financiën.

Kanttekeningen

1.1 *Het eerdere uitgangspunt van de behandeling van de P&C-stukken van alle GR'en in één ronde, één raadsvergadering wordt (waar nodig) losgelaten.*

Ofschoon niet expliciet benoemd in de financiële verordening, maken de P&C-producten van de gemeenschappelijke regelingen ook onderdeel uit van onze P&C-cyclus. Door de gemeenteraad is gevraagd om tijdig de beschikking te krijgen over de uitgangspunten en/of begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zodat waar nodig ook met andere deelnemende gemeenten afstemming kan plaatsvinden.

Het eerdere uitgangspunt van behandeling van de P&C stukken van alle GR'en in één college, één ronde, één raadsvergadering wordt (waar nodig) losgelaten. Aanleiding daarvoor was de discussie in de ronde raadszaal van 13 juni jongstleden over de P&C stukken van de GR BsGW. De ronde heeft verzocht in de planning van de behandeling van de P&C-stukken rekening te houden met de termijnen een GR hanteert voor het uitbrengen zienswijzen, zodat eventueel ingediende zienswijzen in behandeling worden genomen.

Op basis van de raadskalender 2025 ligt voor de behandeling van de P&C-stukken van GR'en de volgende planning voor:

- 20 mei: besluit aanbieding college
- 22 mei: aanbieding aan de raad
- 12/ 19 juni: rondes
- 2/3 juli: raadsvergadering

In afwijking van bovenstaande planning gelden voor GR'en (waaronder de GR BsGW) die vroegtijdig de P&C-stukken aanleveren onderstaande termijnen:

- 1 april: besluit aanbieding college
- 3 april: aanbieding aan de raad
- 15/ 22 mei: rondes
- 5 juni: raadsvergadering

Inclusie

Voor zover inclusie betrekking heeft op begrijpelijkheid en toegankelijkheid streven wij er naar, zoals ook in het coalitieakkoord 'Samen zorgvuldig, verbindend doorpakken' aangegeven, de financiële overzichten en teksten in onze P&C-producten op een begrijpelijke manier en in duidelijke taal te presenteren. Door het digitaal beschikbaar stellen van de onze P&C-producten via de webapplicatie LIAS hebben wij in 2024 een stap gezet in de verbetering van de toegankelijkheid.

Duurzaamheid

In relatie tot de P&C-cyclus in het algemeen en onze financiën in het bijzonder heeft duurzaamheid met name betrekking op voeren van een solide financieel beleid met voldoende veerkracht. Deze financiële veerkracht heeft betrekking op de weerbaarheid en wendbaarheid. Met andere woorden: hebben wij voldoende middelen om tegenvallers op te kunnen vangen en beschikken wij over middelen om uitvoering te kunnen geven aan (landelijke) opgaven en ambities, al dan niet in de vorm van cofinanciering.

Wij geven hier uitvoering aan door:

- het toepassen van onze begrotingskaders:
- het in de exploitatie opnemen van een structurele post 'robuuste' begroting van jaarlijks € 2 mln. om de flexibiliteit in de begroting te vergroten, gericht op weerbaarheid, wendbaarheid en bestendigheid;
- het realiseren van een sluitende begroting en meerjarenraming;
- het borgen van structureel begrotingsevenwicht;

- het afdekken van het geactualiseerd risicoprofiel, inclusief een restrisico van 1% van het begrotingstotaal in de algemene reserve risicobeheersing;
- het aanhouden van een buffer in de algemene reserve van 2% van het begrotingstotaal.

Financiën
Het voorstel heeft geen direct effect op de gemeentelijke begroting.

Communicatie en Participatie
Het raadsvoorstel wordt geagendeerd voor bespreking in de ronde van 16 of 23 januari respectievelijk voor vaststelling in de raadsvergadering van de 6 februari aanstaande. Voorafgaand aan de rondebehandeling wordt het concept raadsvoorstel op 30 januari aanstaande in de commissie Begroting & Verantwoording (commissie B&V) besproken.

Vervolg
Wij hebben 'het spoorboekje' in dit voorstel opgesteld in lijn met de bepalingen die hiervoor in onze financiële verordening zijn opgenomen. De planning is op hoofdlijnen uitgewerkt en afgeleid van de raadskalender 2025 (datums rondes en raadsvergaderingen).

Bijlagen
- Concept raadsbesluit

Voorstel aan **Gemeenteraad**	
Steller : [redacted] Telefoon : [redacted] E-mail : [redacted]@sittard-geleen.nl Cluster: Dienstverlening	Registratienummer : Z/24/655293 Reg. datum : 04-12-2024 Reg.nummer(s) bijlagen :